

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 656/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKČIA] [REDAKČIA] [REDAKČIA] [REDAKČIA], zastúpenej advokátom Mgr. Dávidom Štefankom, Povožnícka 18, Bratislava, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T/18/2016 po podaní žiadosti o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov z 3. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu (ďalej aj „ŠTS“) v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T/18/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“) po podaní žiadosti o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov sťažovateľky z 3. mája 2023. Ďalej navrhuje prikázať ŠTS v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov, priznať sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 23 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že v trestnej veci vedenej proti sťažovateľke ako obžalovanej bolo Špecializovaným trestným súdom, pracoviskom Banská Bystrica vydané uznesenie sp. zn. BB-4T/18/2016 zo 6. decembra 2023 (ďalej len „uznesenie“), ktorým konajúci súd rozhodol o zamietnutí žiadosti sťažovateľky o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov. Sťažovateľka podala 18. decembra 2023 proti uzneseniu sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 1Tost/3/2024 z 12. júna 2024 tak, že uznesenie ŠTS zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukazujúc na relevantné časti

odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, sťažovateľka uvádza, že ŠTS vykonal v jej trestnej veci 14. júla 2024 hlavné pojednávanie, na ktorom o žiadosti o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov nerozhodol (hoci podľa sťažovateľky v minulosti štandardne o obdobných žiadostiach rozhodoval v rámci hlavných pojednávaní). Podľa sťažovateľky je takýto postup ŠTS porušením jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu (uvedené bližšie nešpecifikuje, pozn.). Upriamuje pozornosť ústavného súdu na to, že jej peňažné prostriedky sú zaistené už od marca roku 2011 (13 rokov), čím sa neprimeraným spôsobom zasahuje aj do jej vlastníckych práv.

2.1. Sťažovateľka tiež tvrdí, že sťažnosť predsedovi súdu na prietahy by nebola v tomto prípade účelná, pretože podľa medializovaných informácií sa predsedom Špecializovaného trestného súdu má stať osoba, ktorá bola zároveň predsedajúcim senátu, kde došlo k prietahom, čo by mohlo viesť k zaujatosti pri rozhodovaní. Navyše, podľa ústavnej praxe nie je podanie takejto sťažnosti nevyhnutným krokom pred podaním ústavnej sťažnosti, čím by nemala reálny efekt na riešenie situácie. Preto uprednostnila čo najskoršie podanie ústavnej sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky o porušení ňou namietaných základných práv (bod 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia) nečinnosťou ŠTS v napadnutom konaní po podaní žiadosti o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov 3. mája 2023. Citujúc početnú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva k problematike zbytočných prietáhov, sťažovateľka zdôrazňuje, že je osobou vyššieho veku, ktorej v súvislosti s jej predtým dlhotrvajúcou väzbou a trestným stíhaním (predovšetkým v konaní pred súdom) pribúdajú zdravotné problémy, ktoré budú zrejme mať trvalé následky. Nepovažuje za humánne, aby jej boli naďalej zadržované finančné prostriedky a o jej žiadosti sa rozhodovalo tak dlhú dobu. Tiež tvrdí, že podstatou predloženej ústavnej sťažnosti je namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 5 ods. 4 a čl. 6 dohovoru a práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy postupom, resp. nekonaním ŠTS.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

5. Ústavný súd k namietanému porušeniu práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v krátkosti uvádza, že čl. 6 ods. 1 dohovoru sa na prípad sťažovateľky *ratione materiae* neaplikuje,

keďže v konaní sa nerozhoduje o „trestnom obvinení“ a ani o „občianskych právach alebo záväzkoch“ sťažovateľky v zmysle čl. 6 dohovoru (pozri rozhodnutie o neprijateľnosti vo veci H. A. proti Rakúsku zo 7. 5. 1990, sťažnosť č. 16266/90). Ochrana pred neprímeranou dĺžkou konania o žiadosti sťažovateľky v rámci trestného súdneho konania poskytuje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktoré garantuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

6. Vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval za vhodné požiadať Špecializovaný trestný súd o vyjadrenie sa k jej obsahu (§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde). Špecializovaný trestný súd sa vo svojom vyjadrení č. k. Spr 277/24-4 zo 16. septembra 2024 stotožnil so stanoviskom zákonného sudcu, ktoré pripojil.

6.1. Zákonný sudca podrobne opísal priebeh rozhodovania o žiadosti sťažovateľky o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov a chronologický prehľad procesných úkonov uskutočnených po podaní jej žiadosti z 3. mája 2023, doručenej súdu 5. mája 2023. Proti obžalovanej [REDAKOVANÉ] je na ŠTS vedené trestné konanie pod sp. zn. BB-4T/18/2016 za pokračovací obzvlášť závažný zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 druhej aliny, ods. 2 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012. V predmetnej veci je vykonávané rozsiahle dokazovanie, kde s pravidelnosťou na mesačnej báze prebiehajú hlavné pojednávania od pridelenia veci na prejednanie a rozhodnutie od roku 2022, po predchádzajúcom zrušení veci najvyšším súdom. Po podaní žiadosti súd vykonal už predtým nariadené hlavné pojednávania v predmetnej veci 31. mája 2023, 15. júna 2023, 25. júla 2023. Toto je obdobie do prvého rozhodnutia o podanej žiadosti obžalovanej [REDAKOVANÉ], pričom hlavné pojednávania v predmetnej veci sú vykonávané priebežne až do súčasnej doby. Na neverejnom zasadnutí 14. augusta 2023 bolo rozhodnuté, vo vzťahu k žiadosti sťažovateľky o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov bola jej žiadosť zamietnutá. Po doručení uznesenia obžalovanej (sťažovateľke) a jej obhajkyňi, podala obhajkyňa sťažovateľky 21. augusta 2023 sťažnosť a 25. augusta 2023 podala sťažnosť aj sťažovateľka (súdu bola doručená 30. augusta 2023 a ďalej bola doplnená obhajkyňou 31. augusta 2023). Sťažnosť bola 13. septembra 2023 predložená na rozhodnutie najvyššiemu súdu, ktorý uznesením sp. zn. 1Tost 25/2023 zo 4. októbra 2023 rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a súdu uložil vo veci znova konať a rozhodnúť (uznesenie bolo ŠTS doručené 16. novembra 2023, pozn.). O žiadosti sťažovateľky tunajší súd opakovane rozhodol uznesením sp. zn. BB-4T/18/2016 zo 6. decembra 2023, proti ktorému podala obhajkyňa sťažovateľky 14. decembra 2023 sťažnosť doplnenú samotnou sťažovateľkou písomným podaním z 18. decembra 2023. Opatrením z 15. januára 2024 z dôvodu práceneschopnosti sťažovateľky, ktorá nesúhlasila s vykonaním hlavného pojednávania v jej neprítomnosti, došlo k zrušeniu termínu nariadeného hlavného pojednávania v 16. – 18. januára 2024 a bezprostredne 17. januára 2024 bola vec predložená na rozhodnutie najvyššiemu súdu (súdny spis bol doručený najvyššiemu súdu 19. januára 2024, pozn.). Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Tost/3/2024 z 12. júna 2024 uznesenie ŠTS sp. zn. BB-4T/18/2016 zo 6. decembra 2023 zrušil a uložil mu vo veci znovu konať a rozhodnúť (uznesenie najvyššieho súdu bolo doručené 30. júla 2024, pozn.). Vo veci sťažovateľky bolo naposledy rozhodnuté na neverejnom zasadnutí uznesením sp. zn. BB-4T/18/2016 zo 14. augusta 2024 zamietnutím jej žiadosti.

6.2. Tvrdenie sťažovateľky namietajúcej porušenie jej základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov postupom, resp. nekonaním ŠTS je podľa zákonného sudcu nedôvodné a nepravdivé, pretože o jej žiadosti súd koná opakovane a vydal celkovo v poradí už tri rozhodnutia

v zodpovedajúcom čase v rámci rozhodovania v predmetnej veci, a to promptne po tom, ako žiadosť bola predložená, resp. ako došlo k vráteniu spisu zo sťažnostného súdu.

6.3. Zákonný sudca tiež uviedol, že sťažovateľka po tom, ako vypovedala v apríli 2022 plnomocenstvo obhajcovi JUDr. Zacharovi z dôvodu nemajetnosti a požiadala o ustanovenie obhajcu, keďže sa sama nevie v konaní náležite zastupovať, bola jej v máji 2023 ustanovená obhajkyňa JUDr. Krchňavá. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že v konaní pred ústavným súdom ju zastupuje Mgr. Dávid Štefanka napriek tomu, že sťažovateľka argumentuje nemajetnosťou, v dôsledku čoho jej musela byť v konaní ustanovená obhajkyňa. Podľa názoru zákonného sudcu uvedené svedčí o účelovom konaní sťažovateľky, keď sa dáva zastúpiť iným obhajcom, než aký jej bol v trestnom konaní ustanovený.

6.4. Tvrdenie sťažovateľky, že v tomto prípade nebola sťažnosť na prietahy doručená predsedovi Špecializovaného trestného súdu, lebo by bola neúčelná (k tomu bližšie bod 2.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia), je podľa zákonného sudcu účelové v snahe obhájiť nedôvodný a nezákonný postup spočívajúci v nepodaní sťažnosti na údajné prietahy v konaní. V súčasnom období vykonáva oprávnenia predsedu súdu od 1. júna 2024 podpredseda súdu JUDr. Igor Králik, nový predseda súdu zatiaľ nebol vymenovaný z dôvodu prebiehajúcej činnosti kontrolnej komisie Súdnej rady Slovenskej republiky. Podsúvaný záver sťažovateľky, že sťažnosť na prietahy nebola podaná preto, že by to mohlo viesť k zaujatosti pri rozhodovaní, je nepravdivý a nijako nepodložený a je len v rovine nedôvodnej domnienky sťažovateľky. To isté platí aj vo vzťahu k argumentácii, že podľa ústavnej praxe nie je podanie takejto sťažnosti nevyhnutným krokom pred podaním ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka nepreukázala, že vyčerpala právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej práv a slobôd, a preto je jej ústavná sťažnosť neprípustná.

III.2. Posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti:

7. Podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je neprípustný. Podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak to ustanovuje zákon o ústavnom súde v § 132 ods. 2 alebo § 142 ods. 2. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

8. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadenom súde, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

9. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (II. ÚS 31/09,

IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 264/2022, II. ÚS 513/2022, II. ÚS 243/2023, IV. ÚS 148/2024,). Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákonu o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri rozsudok vo veci Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b)].

10. Hoci sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na neúčelnosť podania sťažnosti predsedovi súdu, z jej obsahu nevyplýva, že by podala sťažnosť pre nečinnosť ŠTS v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T/18/2016 (po podaní žiadosti o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov z 3. mája 2023, pozn.) podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. nevyužila účinný právny prostriedok ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, uvedené indikoval aj ŠTS vo svojom vyjadrení (k tomu bližšie bod 6.3. odôvodnenia tohto rozhodnutia) a potvrdil v jeho doplnení sp. zn. Spr 277/24 zo 14. októbra 2024. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

11. Nad rámec veci ústavný súd uvádza, že ak sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti poukázala aj na porušenie práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy (bod IV ústavnej sťažnosti), v časti petitu ústavnej sťažnosti (návrhu na rozhodnutie) označenie týchto práv absentuje. Ústavný súd, súc viazaný petitom predloženej ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde), preto považoval predložené tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces len za súčasť jej sťažnostnej argumentácie.

12. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu